

ชื่อเรื่อง : การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้

ผู้วิจัย : ณัฐพัชร วงศ์พัฒนาธนเดช

ปริญญา : ค.ศ. (การบริหารจัดการการศึกษา)

อาจารย์ที่ปรึกษา : ดร.ศักดิ์พงศ์ หอมหวาน

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

รศ.ดร.ฉลาด จันทรมบัติ

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2559

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างรูปแบบ ทดลองใช้รูปแบบ และประเมินรูปแบบ การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ แบ่งขั้นตอนการวิจัยออกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การสร้างรูปแบบการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ โดยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนแรกคือการศึกษาองค์ประกอบเกี่ยวกับรูปแบบการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ จากการศึกษา เอกสาร กรณีศึกษา โรงเรียนแกนนำการจัดการความรู้ จำนวน 3 โรงเรียน และกรณีศึกษาถอด บทเรียน เชิงลึก โรงเรียนบ้านเม็กดำ ส่วนขั้นตอนที่ 2 คือ การสร้างรูปแบบการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ มีการดำเนินการ 5 ขั้นตอน คือ 1) การจัดทำรูปแบบฉบับร่าง 2) การตรวจสอบร่างรูปแบบฯ 3) ปรับปรุงรูปแบบ 4) จัดแผนการดำเนินการจัดการความรู้ตามรูปแบบ 5) ประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการ ความรู้ของรูปแบบ ระยะที่ 2 การทดลองใช้รูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ ที่โรงเรียนบ้านวังปลาโค ตำบลวัง ใหม่ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม กลุ่มผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้บริหาร 1 คน ครูทีมการ จัดการความรู้ 5 คน และกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 3 คน ระยะที่ 3 การประเมินรูปแบบ การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้บริหาร 1 คน ครูทีมการจัดการความรู้ 5 คน และกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 3 คน

ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การเตรียมความพร้อม 2) การรวบรวมปัจจัยพื้นฐานและความต้องการ 3) การวางแผนพัฒนา 4) การปฏิบัติตามแผน และปรับปรุง 5) การติดตามและยกระดับองค์ความรู้ และ 6) การประเมินผลสรุป และ ผลการทดลองใช้รูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า บุคลากรส่วนใหญ่เห็นว่ารูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ มีประโยชน์ เกิดประโยชน์ต่อโรงเรียน ช่วยให้การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้น ผลการประเมินรูปแบบ พบว่า รูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้มีความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ ความเหมาะสม และความถูกต้องครอบคลุมอยู่ในระดับมากที่สุด กลุ่มผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจ และความคิดเห็นต่อความสำเร็จของ การดำเนินการตามรูปแบบ การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด

TITLE : Developing a Model of Educational Quality Assurance for Basic Education Schools
through the Knowledge Management Process

TITLE : Nattapat Wongpattananadech

DEGREE : D.Ed. (Educational Administration and Management)

ADVISORS : Dr.Sakpong Homhual Major Advisor

Asst. prof. Dr.Chalard Chantharasombat Co- advisor

RAJABHAT MAHA SARAKHAM UNIVERSITY, 2016

ABSTRACT

The purpose of the research is to design a model of educational quality assurance for basic education schools through the knowledge management process, to implement the model to the target population, and to evaluate the model. The research methodology was divided into three steps : 1) model design 2) implementation, and 3) evaluation. Step 1) The model design was composed of two steps : 1) conduct a documentary study on key components of educational quality assurance and case studies of three excellent schools following the knowledge management model and knowledge transfer of Ban Mekdam primary school, and 2) create a model design of the educational quality assurance for basic education schools through the knowledge management process. The design process included five steps : 1) design a draft model 2) assess the model 3) develop the model 4) plan and implement the model 5) evaluate the model. Step 2) The model was implemented in the target school, Ban Wangplado primary school, Borabue District, Maha Sarakham Province. The key informants were a school administrator, five teachers of the knowledge management staff and three members of the council for basic education. Step 3) The model was evaluated by nine experts consisting of one school administrator, five teachers of the knowledge management staff and three members of the Council for Basic Education.

The research results showed that the model of the educational quality assurance for basic education schools through knowledge management process consisted of six key

components : 1) preparation 2) analysis of primary factor and needs 3) planning for development 4) implementation and development 5) following up and upgrading knowledge, and 6) evaluation and conclusion. Regarding the implementation of the model, the findings indicated that most of the research participants realized the benefits, efficiency and appropriateness of the model for improving the educational quality assurance of basic education schools. Additionally, the overall opinion of the research participants toward the benefits, efficiency and appropriateness of the model was at a very high level. The average level of the satisfaction of the key informants with the model of the educational quality assurance was at the very satisfied level.